בס"ד

דעהו

דע את אלקי אביך ועבדהו

גליון מיוחד **לבחורי חמד** • ערוכים מתוך משנתו של כ"ק מרן רבינו שליט"א

גליון ק"ז - פרשת וישב-חנוכה - שנת תשפ"ג

גליון מיוחד לחנוכה (א)

פטרון מערכת דעהו:
נתנדב לע"נ הרה"ח **זאב** ב"ר **משה** ע"ה
וזו' האה"ח מרת **פעריל** ב"ר **טובי'** ע"ה

מכון תולדות יהודה סטיטשין
להוצאת ספרי כ"ק מרן רבינו שליט"א

מסילת המועד
שיעורי השקפה ומוסר בדרך החסידות

כאור נוגה הולך ואור:
'נר חנוכה' זאגט און שיינט: ווארט מיט געדולד ביז עס וועט אנקומען צו דיר

עמוד ה'

משנת החסידות
מתוך מאמרים בימי חנוכה

ביאורים ויסודות מורחבים בתורת מרן הבעש"ט ותלמידיו זיע"א

את האור כי טוב:
ניצחון על קליפת יון - התגברות אור של חכמת אלוקות

א. צפיר העזים הגדיל עצומיו: העזות של חכמת יון החיצונית

קליפת יון הוא חכמה חיצונית דקליפה המתנגדת לחכמה הפנימית של הקדושה | נס חנוכה נעשה באור המנורה הרומז להתגברות חכמת התורה | **מלכות יון מכונה בשם 'צפיר העזים' –לשון עזות וחוצפה** | שורש החכמה הוא ענין פנימי מאד – בחי' 'קודש' המתגלה בבית המקדש | **היוונים שהתגברו בחכמה החיצוניות הם 'עזי פנים' המשתייכים לחוץ**

ב. בין קודש לחול: המלחמה בין היוונים אנשי 'חול', להכהנים אנשי 'קודש'

היוונים הם בני יפת - ענין יופי והדר - שיכולים להתקרב אל הקדושה, כיון שאינם 'רע' ממש אלא 'חול' | תחת שישמשו את הקדושה, רצו הם לבטלה, וחיללו את הקודש השוכן בבית המקדש | **'ובאו בה פריצים וחיללוה' קאי על אבני המזבח ששקצום אנשי יון כיון שעבודת מסירת נפש שיש במזבח לא שייכת כי אם ע"י בחי' 'קודש'** | עיקר המלחמה הוא בין 'חול' ל'קודש', וזהו קליפת יון – החול הרוצה להעלים את הקודש

ג. נרות בחצרות קדשך: עניינו של חנוכה - יציאת האור הפנימי לחוץ

שורש החכמה הוא אור הגנוז שנתגלה לחוץ כדי לנצח את היוונים החיצוניים | בנס חנוכה נתגלה בפועל ממש אור דלעתיד כדי להאיר גם במקום החיצונים | **התגלות האור לחוץ הוא ענין התפשטות הקדושה, אבל היא עדיין נשארת בגדר 'פנימיות'** | הסבר למה חנוכה מכוון כנגד מידת הוד | **ענין 'הוד' – הורדה והטיה לדרגת המקבל, וכן 'הודאה' והסכמה של הסט"א לצד הקדושה**

א.

צפיר העזים הגדיל עצומיו: העזות של חכמת יון החיצונית

קליפת יון - חכמה חיצונית - חושך, לעומת החכמה הפנימית - אור

הנה נודע מה שהאריכו בספרים הק' לבאר ענין גלות יון, שהיא קליפת **חכמה חיצונית** העומדת נגד **חכמת התורה** שהוא החכמה שבקדושה, ובגודל רשעותם רצו להעלים את חכמת התורה, ובזה החשיכו עיניהם של ישראל מלראות ולהסתכל בחכמת התורה שהיא החכמה האמיתית. ועל כן נקרא 'יון' בשם **'חושך'** (בר"ר ב, ד), כיון שכל חכמתם נחשבת כסילות נגד חכמת התורה שהוא החכמה האמיתית, וכתיב (קהלת ב יח) 'כסיל בחושך הולך', משא"כ חכמה אמיתית מכונה בשם **'אור'**, כדכתיב (קהלת ח, א) 'חכמת אדם תאיר פניו', וכן התורה נקראת אור, כדכתיב (משלי ו, כג) 'כי נר מצוה ותורה אור'.

הנס נעשה בשמן ובנרות המנורה, הרומז אל התגברות אור חכמת התורה

ולכך נעשה הנס דוקא בנרות המנורה, שהוא ענין **אור** המרמז אל אור התורה, **החכמה האמיתית**, וכן אמרו חז"ל (ב"ב כה:) הרוצה להחכים ידרים וסימנך מנורה בדרום (דהיינו שמקום המנורה הוא בדרום ההיכל), הרי שהמנורה מרמזת על חכמת התורה, והיא התגברה על חכמת יון. וגם **שמן** רומז על חכמה, כמו שאמרו חז"ל (מנחות פה:) מקום ששמן זית מצוי שם החכמה מצויה. וכל זה הוא **ענין התגברות חכמת התורה, שהיא החכמה האמיתית, פנימיות החכמה, על קליפת חכמת יון,** שהיא חכמה חיצונית. ולכך קבעו הרבנן חכמי התורה בעת הניצחון על קליפת יון את מצות הדלקת נרות חנוכה, שהיא מורה על הארת אור חכמת התורה שעל ידה מתגברים על קליפת מלכות יון וחכמתם.

מלכות יון נקראת 'צפיר העזים' - מפני שלחמו בישראל בזמן הבית

והנה מלכות יון מכונה בלשון הכתוב (דניאל ח, ח-כא) **'צפיר העזים'**, ו'עז' הוא מלשון **עזות**, הרי שזה קליפה של חוצפה. והטעם הפשוט לכך הוא כמ"ש בספה"ק קדושת לוי (לחנוכה) שהוא מפני שהם העיזו ללחום בישראל בזמן שבית המקדש היה קיים, לא כן שאר הגלויות שהיו בזמן שלא היה בית המקדש קיים, ועל כך מכונה מלכות יון במיוחד בלשון חוצפה ועזות, שהוא ענין העזה וחוצפה להתנגד אל הקב"ה אפילו בזמן שיש בית המקדש.

שורש החכמה הוא ענין קדוש ונאצל מאד

והביאור בזה הוא ע"פ האמור דקליפת יון היא חכמה חיצונית המתנגדת אל חכמה פנימית, חכמה שבקדושה. כי הנה **שורש החכמה הוא מאד פנימי, שהוא ענין השגה נעלית, שכל אלוקי**, והוא חוש של הנשמה, ועל כן הוא נקרא בשם **'קודש'** (זוה"ק ח"ג סא.) דהיינו מופרש ומובדל - כי שורשה הוא ענין קדוש מאד, למעלה מן השכל הטבעי. וכן שמן הרומז לחכמה מכונה ג"כ בלשון הכתוב (שמות ל, כה) **'שמן משחת קדש'**, והיינו מטעם האמור כי שורש החכמה הוא דבר קדוש ונאצל מאד.

פטרון הגליון - כסלו
נתנדב לעילוי נשמת
הרה"ח ר' **אלימלך** ב"ר **יעקב פירסט** ע"ה
נלב"ע כ"ד כסלו תשנ"ט לפ"ק

על השכל הטבעי והאנושי להתבטל אל השכל האלוקי

ומה שאנו רואים שהחכמה כוללת גם ענין של הבנה ושכל קר, הוא רק חיצוניות החכמה, כדי שתהיה מובנת גם אל השכל הפשוט, שכל הטבעי. אולם חלק החיצוני הזה של החכמה צריך להתבטל אל פנימיות החכמה, שהוא שורש החכמה, **והיינו שהשכל הטבעי צריך להכיר ולהעריך כנכון את מעלת פנימיות החכמה, דהיינו חוש של הנשמה, שכל אלוקי,** וצריך הוא להיות 'מבין' על מעלת פנימיות החכמה, ולהכיר שהיא נעלית מאד, ושעליו להתבטל אליה.

כאשר החיצוני אינו מעריך כנכון את מעלת הפנימיות - הרי זו חוצפה ועזות

אך כאשר החיצוני אינו רוצה להכיר את ערך ומעלת הפנימי, **הרי זו חוצפה ועזות גדולה, שהרי הוא בא להכחיש את מציאותם של עניינים פנימיים בגלל שאינם יכולים להסבירם אל השכל הטבעי,** ודבר זה מכונה בשם חוצפה ועזות, שאין החיצוני

נקודות:

והנה מלכות יון מכונה בלשון הכתוב (דניאל ח, ח-כא) 'צפיר העזים', ו'עז' הוא מלשון עזות, הרי שזה קליפה של חוצפה. והטעם הפשוט לכך הוא כמ"ש בספה"ק קדושת לוי שהוא מפני שהם העיזו ללחום בישראל בזמן שבית המקדש היה קיים, לא כן שאר הגלויות שהיו בזמן שלא היה בית המקדש קיים, שהוא ענין העזה וחוצפה להתנגד אל הקב"ה אפילו בזמן שיש בית המקדש

אמנם כל זה הוא דוקא בתנאי שהחיצוניות שהיא דרגא דחול, תתבטל אל הפנימיות שהיא דרגא דקודש, ותהא רק כמשמשת אל הקדושה, ולא עיקר ודבר בפני עצמו. אבל היוונים התגברו בעזות וחוצפה כנ"ל, ותחת שישמשו אל הקדושה, רצו הם להיות המושלים, ולחמו עם פנימיות הקדושה השורה בבית המקדש

מכיר את מקומו שעליו להתבטל אל הפנימי הנעלה. וחזינן כי ענין חוצפה מורה על כך שאין לו שום שייכות **עם הפנימיות אלא רק עם החיצוניות**, וכלשון האר"י הק' (בזמר בני היכלא) 'לבר נטלין ולא עאלין הנך כלבין דחציפין'. ודבריו מיוסדים על הפסוק (ישעי' נו, יא) 'והכלבים עזי נפש', שמקומם הוא דייקא **בחוץ** כמו שנאמר (שמות כב, ל) 'ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לכלב תשליכון אותו'. דהיינו שזהו הגדרת החוצפה של **החיצוניות**, שאינה רוצה להכיר במעלת וערך **הפנימיות.**

היוונים הם קליפה של עזות, כיון שלא התפעלו מעניינים הפנימיים של בית המקדש

ועל כן נמשלה מלכות יון שעניינה הוא החכמה החיצונית, ל'צפיר העזים' - מידת החוצפה והעזות, **מאחר שהם עשו עיקר מן החכמה החיצונית שלהם.** ואף שהיה קיים אז בית המקדש שהוא המקום שבו מתגלה חכמת ה'קודש', פנימיות החכמה, עכ"ז לא התפעלו היוונים מזה, ובחכמתם החיצוניות התנגדו אל כל ענין פנימי ונעלה המתגלה בבית המקדש, ועל כן הם מכונים בלשון עזות וחוצפה.

ב.

בין קודש לחול: המלחמה בין היוונים אנשי 'חול', להכהנים אנשי 'קודש'

'יפת' הוא יופי חיצוני של חול, והשראת השכינה הוא ב'אהלי שם' דוקא

וביתר ביאור, הנה היוונים הם בני יפת, וכתיב ביה ביפת (בראשית ט, כז) 'יפת אלקים ליפת, וישכון באהלי שם'. ודרשוהו חז"ל (מגילה ט:) מלשון יופי, ולמדו מכאן להתיר שיכתבו כתבי קודש בלשון יוונית, דדרשינן 'יפיותו של יפת יהא באהלי שם'.

והביאור בזה, ש'יפת' הוא לשון יופי והדר, והיינו שהוא אינו 'רע' כמו בני חם. כמו שמצינו במעשה דנח שחם נכשל בענין רע, ואילו יפת התנהג אז כשורה וכיסה את ערות אביו, ונמצא שיפת אינו רע גמור כמו חם, ואדרבה שמו 'יפת' מורה שיש בו יופי והדר. אלא שיופי זה הוא יופי של **חול**, יופי חיצוני של השכל הטבעי בלבד, ואינו יופי **קדוש**, כי דוקא 'שם' הוא קדוש, אבל היופי של יפת הוא חיצוני וטבעי גרידא. ועל כן דרשו חז"ל (יומא י.) ש'אף על גב דיפת אלקים ליפת, אין השכינה שורה אלא באהלי שם', כי השראת השכינה הוא דוקא באהלי שם, דרגא דקודש, בפנימיות חכמה דקדושה.

כיון שדרגת יפת אינו רע, לכן יכולים לקרבו שתשמש להקדושה

אלא שמכל מקום כיון שדרגת יפת אינו 'רע' כמו חם, והיופי חיצוני הוא רק **'חול'** ולא **'רע'**, על כן יש מקום לקרב אותו אל הקדושה, שיוכל לשמש את חכמת התורה ולהיות לה לעזר. ועל כן נכנסת 'יפיותו של יפת באהלי שם', כי **יכולים לקרב את היופי החיצוני של יפת להיות סניף וסמך לקדושה, ועל כן התירו לכתוב הכ"ד ספרים ביוונית.** ומטעם זה היה בית המקדש בנין מפואר מאד גם ביופי חיצוני, עד שמי שלא ראה בית המקדש בבניינו לא ראה בנין מפואר מעולם (סוכה נא:), מפני שיש לקרב גם את החיצוניות של החול שתשמש להקדושה, ויפיותו של יפת תהא באהלי שם.

עיקר התנגדות היוונים היה אל בחי' נשמה השורה בביהמ"ק

אמנם כל זה הוא דוקא בתנאי שהחיצוניות שהיא דרגא **דחול**, תתבטל אל הפנימיות שהיא דרגא **דקודש**, ותהא רק כמשמשת אל הקדושה, ולא עיקר ודבר בפני עצמו. אבל היוונים התגברו בעזות וחוצפה כנ"ל, ותחת שישמשו אל הקדושה, רצו הם להיות המושלים, בבחי' 'עבד כי ימלוך' (משלי ל, כב), ולחמו עם פנימיות הקדושה השורה בבית המקדש. ובאמת לא התנגדו על עצם בנין הבית המקדש, **כי בעיקר הדבר אולי הסכימו שיהיה בית המקדש בנוי ועומד, אלא שרצו שלא יהיה באופן של** 'קודש', והיינו שתתגלה בו ה'אש קודש' של בית המקדש, הנשמה של בית המקדש, המסירות נפש של הבית המקדש, אלא שיהיה כמו 'טעמפיל' חיצוני שבו מתפללים אל האלקים, ויהיה בנין נאה ומפואר ביופי חיצוני וכו' הכל באופן של חול, ב'שכל הקר' של החכמה החיצונית, בלא רגשי הקודש הבוקעים מפנימיות הנשמה. **ועל כן לא החריבו היוונים את בית המקדש כליל כמו שעשו הבבלים והרומים**, אלא 'ובאו בה **פריצים וחיללוה**' (יחזקאל ז, כב; ראה ע"ז נב:), לפי שעיקר התנגדותם היתה אל ענין ה'קודש' של בית המקדש.

וכל זה הוא ממש ענין התנגדות היוונים אל קדושת חכמת התורה, **כי רצו לגשם את חכמת התורה, שכל כולה היא סוד של הנשמה**, סודות של מתן תורה, סודות של אש להבת שלהבת, וכל התורה כולה הוא שמותיו של הקב"ה. ואילו היוונים באו לפרש את התורה ע"י חקירה ופילוסופיא, ורצו ליתן טעמים שכליים על כל המצוות, ועי"ז לגרום קרירות בהתייחסותנו אל קדושת התורה, שהיא בעצם אש קודש של הנשמה.

עבודת המקדש והמזבח - שהוא ענין מסי"נ, לא שייך כי אם ע"י רגשי קודש של הנשמה

ודבר זה הוא חילול המקדש וחילול המזבח, **כי עבודת המזבח שעניינה הוא עבודת מסירות נפש כנכון אינה יכולה להימצא כי אם ע"י אש קודש של הנשמה**, כמו שכתב התניא (שם) שענין מסירות נפש בא מנקודת החכמה הפנימית שבנפש האלוקית, ואילו השכל הקר של החכמה החיצונית לעולם לא יפעל אצל האדם מסירות נפש להקב"ה, כמו שכתב החסיד ר' יוסף יעב"ץ (בספרו אור החיים פ"ב, הובא בבנ"י בכמה מקומות) שבימי גירוש ספרד לא מסרו נפשם אלא הנשים ועמי הארץ שהיתה להם האמונה בקבלה בלבד, ואילו החוקרים שעמדו על האמונה מצד חקירת שכל האנושי לא עמדו במסירות נפש להקב"ה. כי מסירות נפש כנכון הוא רק בדרגה דנשמה, שהוא פנימיות חכמה שבקדושה, **ואילו מצד חכמה חיצונית שהוא שכל קר בלא הרגש והאש של הנשמה אין מקום לבוא כלל אל עבודת מסירות נפש כנכון.** והיוונים שהתגברו בחכמתם החיצוניות לעומת חכמת הקדושה, שהוא ענין של קודש, חיללו בזה את המזבח, וע"ז כתיב 'ובאו בה פריצים וחיללוה' דקאי על אבני המזבח ששקצום אנשי יון כדאיתא בגמ' שם (ע"ז שם), דהיינו שהם רצו להכניס בחי' חילוניות אל מקום המקדש, מקום המזבח, ששם מתגלה פנימיות החכמה שהוא דרגא דקודש.

עיקר המלחמה בין הקדושה להסט"א היא 'בין קודש לחול'

ועומק הענין הוא, כי מלבד ההתנגדות והמלחמה שיש בין הסט"א לבין צד הקדושה בענין **'טוב'** ו**'רע'**, שרצון הסט"א הוא להגביר את כח הרע בעולם לעומת הטוב של צד הקדושה, הנה בנוסף לכך יש מלחמה עמוקה יותר בין הסט"א לצד הקדושה בענין 'חול' ו'קודש', שהגבול ביניהם אינו ברור כל כך, ושם הסט"א מתנגדת בכל תוקף ועוז לעומת דרגא ד'קודש' של צד הקדושה, ברצותה להכניס חולין אל כל העניינים של קדושה, ולהפוך את ענייני הקדושה לדרגת 'חול' גרידא. **וגדולה שנאה ששונא החול את הקודש, יותר מהשנאה ששונא הרע את הטוב.** ועיקר התנגדות ומלחמת הסט"א מול הקדושה הוא בענין זה, להפריע את ענייני הקודש ואת אש להבת הנשמה, ולהכניס במקומם את קרירות השכל הטבעי, ושיהא הכל רק באופן חיצוני ובאופן של חול, בלא רגש דקדושה. וזאת היתה הקליפה והעזות של היוונים שרצו להעלים על דרגא דקודש שהוא אש של הנשמה המתגלה בבית המקדש.

ג.

נרות בחצרות קדשך: עניינו של חנוכה - יציאת האור הפנימי לחוץ

ה'אור הגנוז' אשר בדרך כלל הוא טמיר ונעלם - נתגלה בנס חנוכה כדי להכניע קליפת יון

ונבוא לביאור בענין הניצחון על קליפת יון הנעשה ע"י נס הנרות דחנוכה. דהנה מאחר שהתגברו היוונים בחכמתם החיצוניות נגד חכמה הפנימית, ורצו להעלים את פנימיות החכמה והקדושה, **הנה בכדי לנצח את גודל הקליפה הזאת היה מן הצורך שתתגלה פנימיות החכמה באופן שאפילו הסט"א יתפעל מזה**, והוא עצמו יהא צריך להודות על כך, ולא תהא ביכולתו להעלים ולהסתיר על ענין פנימיות הקדושה. ולכך נעשו הנסים בנס חנוכה באופן שנתגלתה פנימיות החכמה והקדושה לחוץ.

כי באמת - כאמור לעיל - הרי שורש החכמה הוא ענין פנימי מאד, השגות אלוקות, שהוא ענין של נשמה. ולא עוד, אלא שבנוסף לכך הרי הוא גם בגניזה במקום לפני ולפנים, שהרי הוא האור הגנוז שגנזו הקב"ה במקום טמיר ונעלם ביותר, והוא גנוז לצדיקים, **נמצא ששורש החכמה העליונה נעלם וסתום מאד, ובדרך כלל אינו מתגלה לחוץ.** מה גם שמקום ה'חוץ' משתייך אל החיצונים, ולא שייך שתתגלה שם קדושה עליונה ונשגבה כזו של האור הגנוז.

אמנם בשעת נס חנוכה נעשה פלא גדול, שנתגלה האור הגנוז הלזה לחוץ, וזאת בכדי לנצח את היוונים שהם החיצונים שאינם מתפעלים מאור פנימי, ובגודל חוצפתם הינם מעמידים עצמם נגד כל ענין גנוז, ובכדי שגם הם יתפעלו ויכניעו עצמם אל מעלת האור הפנימי, ע"כ נתגלה האור הגנוז בפועל ממש, עד שהוכרחו היוונים להכיר בגודל מעלת קדושה זו, ולנהוג בה בדרך ארץ כפי המצטרך למעלת קדושת האור של פנימיות החכמה. **וזהו עיקר חידושו של נס חנוכה, מה שהאור הפנימי והנעלם ביותר - נתגלה בפועל ממש לחוץ להראות מופתים ולעשות ניסים**, בכדי שאפילו הסט"א עצמו שאינו נמשך אחר עניינים פנימיים, יצטרך בהכרח להודות ולהמשך אחר קדושת האור הפנימי, ע"י שיראה את הניסים הנמשכים מאור פנימי זה.

ע"י שנצחו החשמונאים במלחמה בפועל הוכרח הסט"א להכיר את מעלת הקדושה

וענין זה נתגלה בעת שנצחו הכהנים במלחמתם נגד היוונים. דהנה כל עוד שעבדו הכהנים את עבודתם

בבית המקדש והדליקו את המנורה בהיכל, היה מקום לסט"א וליוונים שיחשבו שהם יכולים לעמוד עצמם נגד קדושה זו. **אמנם אחר שהחשמונאים ניצחו את היוונים במלחמה גשמית ממש בחרב ובחנית, ונעשו להם ניסים בפועל ממש** שנפלו רבים ביד מעטים וגיבורים ביד חלשים וניצחו בכח קדושת כהונתם ובכח השמות הק', מעתה הוכרחו היוונים להכיר את גודל מעלת אור קדושה זו, ולהתנהג בדרך ארץ כלפי ענין פנימיות החכמה, ש'קודש היא לכם'.

בני יששכר לחנוכה

והנה מלכות יון ברצותם לבטל אור חכמת התורה ולהגביר חשך, חכמות החילוניות נקראים חשך וכסילות... וכאשר תבין עוד דהנה יון מנגדים בחכמתם חכמות החילוניות טבעיות לחכמה הישראלית חכמת התורה למעלה מן הטבעיית, והנה כאשר רצו היונים לבטל ח"ו את התורה ולהגביר חכמות החילוניות טבעיית, הנה בעת הישועה ליהודים היתה אורה (זו תורה) שלא כטבע, להורות שאין לישראל חלק בשכליית הטבע, רק הנהגות ישראל הוא למעלה מן השכל והטבע והמזלות, והוא באור התורה שהיא למעלה מן השכל והטבע

אחר שדלקו נרות המנורה בדרך נס ופלא - כבר אי אפשר להכחיש את האור הפנימי

וכמו כן נתגלה ענין זה בנס הנרות שנעשה בימי חנוכה. כי הרי אור נרות המנורה שבבית המקדש הוא אור פנימי ביותר, אור החכמה העליונה, אור הגנוז, אולם אין לו שום גילוי כלפי חוץ, שהרי הוא אור פנימי, שצדיקים לחוד שהם אנשים פנימיים הם היכולים לעמוד על גודל האורות הללו, ואילו החיצוניים אין להם הכרה כלל באורות נשגבים אלו. ועל כן יכולה להיות מציאות שהיוונים יעמידו עצמם נגד קדושה זו, ויעלימו ויסתירו את האור הפנימי של המנורה.

אמנם כאשר נעשה בהם נס בפועל ממש, והאירו הנרות בדרך נס ופלא, שלא היה בשמן אלא כדי להדליק יום אחד ונעשה נס והדליקו ממנו שמונה ימים, **הרי נתגלה בזה האור הגנוז לחוץ, ע"י שפעל נס בפועל ממש במקום החיצוניים עצמם**, ואינם יכולים עוד להכחיש את האור הפנימי של המנורה, ועל כרחם יצטרכו להודות ולהכיר את גודל מעלת אור פנימיות החכמה המתגלה בבית המקדש.

ששת הנרות פונים אל הנר אמצעי, והוא עצמו פונה אל הארון - שהוא פנימיות המנורה

והתגלות זאת ניכרה גם במה שדלקו נרות חנוכה בנס למשך **שמונה ימים** דייקא וכפי שיתבאר. דהנה כתיב (במדבר ח, ב) 'בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות', ונודע מה שהקשו הראשונים, דהיה לו לומר יאירו **ששת** הנרות, שהרי 'מול פני המנורה' הוא הנר האמצעי, ושאר הששה היו פונים כנגדו.

אמנם נודע כי פירוש הדבר הוא, דאכן ששת הנרות היו פונים אל מול הנר האמצעי, שהוא האמצע והפנימיות של כללות קני המנורה. **אולם גם הנר האמצעי עצמו היה פונה אל פנימיות יותר פנימית, דהיינו פנימיות ענין המנורה עצמה, שהוא הארון** העומד בבית קדשי הקדשים, וכדכתיב (שמות כז, כא) 'באוהל מועד מחוץ לפרוכת אשר על העדות יערוך אותו אהרן ובניו מערב עד בוקר לפני ה'', הרי כי המנורה עומדת לנוכח הארון, ופונה אל הארון.

כל שבעת הנרות ממשיכים אורם מבחי' שמיני - דרגת לפני ולפנים

והענין, כי במנורה היו **שבעה** קנים המורים על **שבעת** ימי בראשית, שהם מדרגת **הטבע** שבעולם הזה. והנר האמצעי שאליו פונים ששת הנרות - הוא כנגד יום **השבת** שהוא זמן זיכוך הטבע של שבעת ימי בראשית, והוא במדרגת 'פנים'. אמנם גם הוא עצמו פונה אל מדרגת 'לפני ולפנים', אל הארון שהוא נוט' **'אור נ'**, המורה על מדרגה השמינית **שלמעלה מדרך הטבע**, שהרי ז' פעמים ז' ג"' מ"ט, ומספר זה מורה על כל פרטי עולם הטבע, ואילו שער הנ' הוא המדרגה השמינית, וכן נמי הארון הוא אור התורה שניתנה ביום החמשים, מדרגת 'שמיני'. וכמו כן כניסת הכהן גדול אל מקום הארון בקודש הקדשים ביוהכ"פ, הוא ג"כ במדרגה שמינית, דתנן (יומא ב.) שבעת ימים קודם יוהכ"פ מפרישים כהן גדול מביתו, והוא נכנס אל קודש הקדשים ביום השמיני. הרי כי הארון הוא מדרגת **שמיני**, ולשם פונים כל קני המנורה. ונמצא כי כל שבעת הנרות ממשיכים את אורם מן האור הפנימי של הארון, שהוא מדרגת שמיני, דרגת 'לפני ולפנים', וע"ז נאמר 'אל מול **פני** המנורה יאירו **שבעת** הנרות'.

מה שדלקו הנרות למשך שמונה ימים, היינו שנתגלה האור של עולם השמיני

אמנם כל זה לא היה אלא בפנימיות ובהסתר, שהרי למעשה בפועל לא היו מדליקים במקדש אלא שבעה נרות, שהם מדרגת עולם הזה, ואילו האור הפנימי, האור הגנוז שהוא למעלה מדרך הטבע, מדרגת שמיני, לא היה מתגלה להאיר בפועל ממש.

אולם בנס חנוכה הוריד הקב"ה את האור הגנוז להאיר בפועל ממש, והוא מה שדלקו אז הנרות ע"י נס למשך **שמונה** ימים, והיינו שאז היה מאיר את מדרגת שמיני בחוש ממש, **ונתגלתה מדרגת שמיני שהוא האור הגנוז לעיני כל בשר באופן נס גשמי עד שגם החיצוניים היה יכולים לראות אותו**, וכבר לא היה ביכולתם להכחיש את ענין האור הגנוז, שהוא אור פנימי ביותר, שהרי נתגלה בפועל גודל כח החכמה הפנימית. והיינו כאמור לעיל, שעיקר החידוש בנס חנוכה הוא מה שהוציא הקב"ה את האור הפנימי ביותר עד שיתגלה בפועל ממש, וממילא הוכרחו היוונים וכל הסט"א שהם חיצוניים שאינם מתפעלים מענין נאצל ופנימי, להכיר את מעלת האור הפנימי.

מצות נר חנוכה על פתח ביתו מבחוץ, ולמטה מעשרה טפחים - 'גילוי' אור הגנוז

וזהו שתיקנו חכמים להניח את נרות החנוכה 'על פתח ביתו מבחוץ' דוקא (שבת כא:), שהוא ברשות הרבים, מקום הסט"א, וכן מצוה להניחה 'למטה מעשרה טפחים'. כי זהו כל ענין נס חנוכה - 'גילוי' אור הגנוז, **שכל האורות הפנימיים מתגלים ויוצאים להאיר בחוץ עד מקומו של הסט"א עצמו**, למטה מעשרה טפחים, שגם הם יכירו וידעו את גודל מעלת האור הפנימי.

אור הגנוז המתגלה לחוץ הוא התפשטות האור הפנימי

אולם בכל זאת שנתבאר שנס חנוכה הוא מה שהאור פנימי מתגלה ויוצא לחוץ, מכל מקום אין זאת אומרת שהאור הפנימי נעשה ענין חיצוני, אלא אדרבה, **הגם שהאור יוצא לחוץ ומאיר במקום החיצונים - בכל זאת הוא נשאר בעצמו אור פנימי**, אלא שנתלבש בלבוש חיצוני בכדי שגם היוונים וכל החיצוניים יהא להם השגה והכרה בגודל אור הלזו, עד שיצטרכו הם להודות ולהעריך כנכון את גודל מעלת ענין אור פנימי, אבל מכל מקום האור בעצמו נותר להיות אור פנימי, בחי' חכמה פנימית, אור הגנוז.

כי **לעולם כאשר מתגלים אורות פנימיים להאיר לחוץ במקום החיצוניים, פירוש הדבר הוא שהאור הפנימי 'מתפשט' ומתגלה אפילו במקום החיצוניים**, ועי"ז יכולים החיצוניים ג"כ להשיג ולהכיר את מעלת אור הפנימי, וזהו בחי' 'התפשטות' שיש אל כל ענין של קדושה, ע"ד 'פשטה קדושה בכולה' (חולין קלה.), שהוא כח של התפשטות הקדושה אפילו במקום החיצוניים. וכן כאן בנס חנוכה, נתפשטה קדושת אור הגנוז להאיר אפילו במקום החיצוניים, דהיינו בגשמיות ממש, כדי שעל ידי כן תהא לחיצוניים ולקליפת יון הכרה בגודל מעלת אור הפנימי, ובזה נעשה הניצחון על היוונים. אבל אין זאת אומרת שהאור פנימי נתהפך להיות ענין חיצוני, כי בוודאי אין הדבר כן, כי 'חיצוניות' הינו ענין של הסט"א, והקדושה הוא לעולם בגדר 'פנימיות', אלא שמתפשטת ומתלבשת בלבושים חיצוניים כדי שגם החיצוניים יכירו האור הפנימי.

חנוכה מכוון כנגד מידת הוד, ענין ירידת המשפיע לדרגת המקבל

והנה נודע שהיו"ט חנוכה מכוון כנגד מידת ההוד (שעה"כ ענין חנוכה), וכמו כן נקבע **להודות ולהלל**, שהוא עבודת מדת ההוד, ועומק ההסבר בזה יש לבאר ע"פ האמור.

כי הנה אמרנו שבחנוכה נמשכים אורות פנימיים ביותר עד למקום החיצוניים, ומתגלים אורות כאלו אשר בדרך כלל הם במקום נעלם ביותר, אור הגנוז, ובחנוכה מתגלים הם לחוץ עד למטה מעשרה טפחים, וכל זה בשביל להכניע את קליפת יון המעמידה את עצמה בחוצפתה ומתנגדת לעומת כל ענין פנימי, ובחנוכה נעשה ניצחון עליה על ידי מה שנתגלתה החכמה הפנימית לחוץ ונעשו על ידה ניסים בפועל ממש, עד שגם החיצוניים הוכרחו להודות ולהכיר את ענין החכמה הפנימית. **ונמצא שהחכמה הפנימית הוצרכה להוריד ולהטות עצמה עד למטה אל מקום החיצוניים**, ולהלביש עצמה בלבוש גשמי וחיצוני בכדי שגם הם יבינו ויכירו את מעלתה של החכמה הפנימית.

וזהו ממש **ענין מדת ההוד שהוא ההורדה והנטייה של המשפיע אל דרגת המקבל, בכדי שיהא ביכולתו להבין עניינים כאלו אשר הם למעלה ממדרגתו**, וכדי שתהא למקבל הכרה בעניינים כאלו צריך המשפיע להוריד עצמו ולהלביש את הענין בלבושים שונים אשר על ידם יהיה הדבר מובן אל המקבל.

וכן בחנוכה, כדי שגם לחיצוניים תהיה הכרה במעלת החכמה הפנימית ולא יהא ביכולתם להכחיש ולהעלים על כל ענין פנימי, הוריד הקב"ה את האור הפנימי והנאצל ביותר, והלביש אותו בלבוש חיצוני, עד שנפעל על ידו נס גשמי, שהאירו נרות המנורה שהוא אור הגנוז באופן גשמי ממש, **והרי זה ירידה גדולה לחכמה הפנימית שנצרכה להוריד עצמה אל מקום החיצונים ולהאיר שם באופן של נס גשמי**. וזהו מדת הוד, שבנס חנוכה היתה הורדה והטיה אל ענין הפנימי ביותר, ונתגלה לחוץ למטה מעשרה טפחים, בכדי שגם לחיצוניים תהא הכרה בענין זה של האור הגנוז.

מידת הוד הוא גם מלשון 'מודים' - מכלל דפליגי מעיקרא

וכמו כן יש לבאר ענין מדת ההוד בחנוכה אשר עניינה הוא בחי' 'הודאה' לאחרים, והיינו כי 'מודה' הוא שהצדק הוא עם האחר. וגם זה מתבאר לפי הנ"ל, והוא מה שהחיצוניים מודים אל הקדושה, כי הלא עד עתה היה מקום לחיצוניים שיעמידו את עצמם בהעזה וחוצפה נגד החכמה הפנימית, ולהעלים על כל ענין פנימי ונאצל שאינו מתבאר על פי שכל החיצוני. אבל עתה בנס חנוכה שנתגלה גודל מעלת החכמה הפנימית גם לחיצוניים, כבר אין ביכולתם להכחיש ולהעלים על מציאות הפנימיות, ועל כרחם יצטרכו להודות על גודל מעלת העניינים הפנימיים, והרי זו ה'הודאה' וההסכמה של הסט"א והחיצוניים אל הקדושה, כענין מדת ה'הוד' אשר יו"ט חנוכה מכוון כנגדה.

נקודות:

בנס חנוכה הוריד הקב"ה את האור הגנוז להאיר בפועל ממש, והוא מה שדלקו אז הנרות ע"י נס למשך שמונה ימים, והיינו שאז היה מאיר את מדרגת שמיני בחוש ממש, ונתגלתה מדרגת שמיני שהוא האור הגנוז לעיני כל בשר באופן נס גשמי עד שגם החיצוניים היה יכולים לראות אותו, וכבר לא היה ביכולתם להכחיש את ענין האור הגנוז

~

והוא מה שהחיצוניים מודים אל הקדושה, כי הלא עד עתה היה מקום לחיצוניים שיעמידו את עצמם בהעזה וחוצפה נגד החכמה הפנימית, ולהעלים על כל ענין פנימי ונאצל שאינו מתבאר על פי שכל החיצוני. אבל עתה בנס חנוכה שנתגלה גודל מעלת החכמה הפנימית גם לחיצוניים, על כרחם יצטרכו להודות על גודל מעלת העניינים הפנימיים

א.
פרשת וישב מקשרת את ספר היצירה עם ספר הגאולה

וישב יעקב בארץ מגורי אביו (לז, א).

הנה הקב"ה מנהיג את העולם בשני מיני הנהגות, **הנהגת הניסים והנהגת הטבע**. ונתבאר כי שורש הנהגת הטבע הוא **בשבעת ימי בראשית**, ולכן מספר ז' מכוון להנהגה זו, וכנגד זה יש ז' תיבות בפסוק **בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ** (בראשית א, א). ואילו הנהגת הניסים מקורה **ביציאת מצרים**, והוא ענין **י"ב חודשי השנה** המתחילים בחודש 'ניסן' הנקרא בשמו על שם סדר **הניסים** שנתייסד ביציאת מצרים בחודש זה, ולכן מספר **י"ב** מכוון להנהגה זו, וכנגד זה יש י"ב תיבות בסוף התורה בפסוק **ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל** (דברים לד, יב), אשר פסוק זה מדבר על הניסים. וידוע בדברי הספה"ק שיש ענין **לקשר את סוף התורה בתחלתה**, ולפי המבואר היינו **לקשר את הנהגת הניסים בהנהגת הטבע**. ופשטות הענין הוא לגלות את **אחדות הבורא**, אשר ה' אחד הוא הבורא והיוצר את סדר הטבע, והוא בעצמו הוא מי שנתגלה באותותיו ובמופתיו בסדר הניסים.

ויש לומר כי כנגד שני הנהגות אלו מכוונים שני החומשים **'בראשית' ו'שמות'**. כי הנה אי' ברמב"ן (סיום ספר בראשית) כי ספר בראשית מכונה בשם **'ספר היצירה'** שבו נתפרש ענין יצירת השמים והארץ ומעשי האבות הק' שהם שורש היצירה של כלל ישראל, ואילו ספר שמות מכונה **'ספר הגאולה'** שבו נתפרש ענין הגאולה ממצרים. והרי שני עניינים אלו הם ממש שני ההנהגות הנזכרות, כי ענין **היצירה** הוא הנהגת **הטבע** ומעשי בראשית, ואילו **הגאולה** היתה ע"י הנהגת **הניסים**.

וכתב עוד הרמב"ן (שם) כי השלמת ענין **הגאולה** הוא כאשר **'הבנים שבו אל מעלת אבותם'**, ולכן סיום ספר שמות הוא בהשראת השכינה על כלל ישראל כמו שהיתה על האבוה"ק. ולפי דבריו האלו יש לומר כי **שורש ספר הגאולה מתחיל כבר בספר היצירה**, כאשר אנו מוצאים את **ההתקשרות של השבטים עם האבות הק'**, כי זה הוא שורש להגעת הבנים אל מעלת אבותם. ובכן נמצא כי אכן ספר הגאולה מתחיל בפרשת **שמות**, אבל שורשיו נמצאים כבר בפרשת **וישב** כאשר יבואר בעז"ה. כי פרשה זו היא **הממוצעת בין הפרשיות העוסקות בעיקר רק עם האבוה"ק, לבין חומש שמות העוסק רק עם הבנים**.

ואכן בפרשה זו קוראים על מכירת יוסף לעבד **במצרים**, אשר זו היתה הסיבה לירידת יעקב ובניו מצרימה, ומזה השתלשל כל ענין **ה'גאולה'** ממצרים. ובפרשה זו מתחילה התורה לעסוק עם השבטים הק', אשר הם הינם **ה'בנים'** הנצרכים לענין הגאולה. ופתיחת הפרשה היא 'אלה תולדות יעקב יוסף' ומפרשים חז"ל (מובא ברש"י) כי כל מה שאירע ליעקב אירע ליוסף, והרי כי אצל יוסף אנו מוצאים ביתר שאת את **התקשרות הבנים עם אבותם**, ולכן נאמר על יוסף (בראשית מט, כד) 'משם רועה **אבן** ישראל' שהוא נוט' **'אב בן'** (רש"י שם) שהיה יוסף מקשר ביניהם, ולכן הרי הוא השורש לכל ספר הגאולה.

ומרומז זה הענין בתחלת הפרשה, שנאמר 'וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען'. ונקדים בדרך רמז, כי **'ישב'** הוא בגי' **י"ב פעמים שם הוי"ה**, בבחי' הנהגת **הניסים** שהיא במספר י"ב. ואילו **'יעקב'** הוא בגי' **ז' פעמים שם הוי"ה**, בבחי' הנהגת **הטבע** שהיא במספר ז', כי בפרשה זו מתאחדים שניהם. והנה הנהגת הטבע פועלת ע"פ **סדר וצמצום**, שהוא בחי' מדת **הדין והגבורה**. ואילו הנהגת הניסים הוא בבחי' **חסד ורחמים**, שכן היא פועלת **למעלה מכל הגדרים וההגבלות**. וזהו ענין 'בארץ מגורי **אביו**' שהוא ענין מדתו של **יצחק** שהיא מדת **הגבורה**, ועוד יתבאר **'מגורי** אביו' מלשון **פחד**, שהוא כמו שכתוב 'פחד יצחק' (בראשית לא, מב). וממשיך הפסוק שהוא 'בארץ **כנען**', אשר ידוע כי ז' העמים הם כנגד ז' המדות, ונמצא כי 'כנען' הם כנגד מדת **'החסד'**. וכוונת הכתוב לרמז שהיה יעקב אבינו משלב ומאחד את הנהגות הדין והחסד, שורש הנהגת הטבע והניסים.

ופרשה זו נקראת בכל שנה סמוך לימי חנוכה, כי כשם שמקשרים את **סוף התורה ותחלתה**, כדי לקשר את הנהגות הטבע והניסים כנ"ל, כך גם צריכים לקשר בהנהגת הניסים עצמה את **ראשיתה לסופה**. ולכן את פרשה זו שהיא **השורש והראשית** לניסי יציאת מצרים, בחי' ראשית הנהגת הניסים, קוראים בזמן חנוכה שהוא **הנס האחרון** ממש, אחרי נס פורים שהוא הנס האחרון שניתן להיכתב (יומא כט.), ונס זה כבר לא ניתן אפילו להיכתב, והמצוה שנצטוינו על זכרו היא המצוה **האחרונה** מן הכת"ר מצוות, ובכן מתקשרת **ראשית** הנהגת הניסים עם **סופה** שהוא כבר בחי' הנהגת **הטבע**, לגלות **כי הכל אחד ומרועה אחד ניתנו**.

ב.
יוסף הצדיק מברר החיצוניות על ידי ביטול גמור להקב"ה

ועשה לו כתונת פסים (לז, ג).

יש לבאר את עניינה של **כתונת** זו, אשר הוא היה הגורם שישנאוהו השבטים הק', כמו שרואים כי תיכף אחר פסוק זה נאמר 'ויראו אחיו כי אותו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אותו' וגו'. וכן רואים בעת מכירת יוסף, כי מיד שתפסו בו אחיו הפשיטו ממנו את הכתונת (לז, כג), ואחר כך לקחוה וטבלוה בדם שעיר עיזים (שם, לא) כדי שיאמר יעקב אבינו 'טרוף טורף יוסף' (שם, לג). ויש להבין מה היה עניינה של זו **הכתונת**, אשר הכל סובב עליה.

ויש לבאר זאת, כי **יוסף הוא שטנו של עשו** (ב"ר עג, ז), ועליו היה מוטל להתעסק עם קלי' עשו ולהעלות ממנו את הניצוה"ק. והנה עשו הוא אדם **חיצוני** כמו שנאמר עליו 'איש **שדה**' (בראשית כה, כז), ולכן היה 'כולו **כאדרת** שער' (שם, כה) שהוא ענין **לבוש** המקיף את האדם **מחוצה** לו. ולכן עשה יעקב אבינו ליוסף שהוא שטנו של עשו **בגד** מיוחד, כדי שיוכל בכח הבגד הקדוש להתעסק ולטפל בקלי' עשו. אבל השבטים הק' חשדו לפי רום מדרגתם, כי יוסף נמשך אחר קלי' עשו והוא בעצמו נאחז בחיצוניות ח"ו, ולכן התעורר כעסם עליו מכח **הכתונת** דוקא, כי חששו שהוא נמשך לגמרי אחר החיצוניות. ולכן כאשר הפשיטו ממנו את כותנתו טבלוה **בדם**, להראות ליעקב אבינו כי נהיה לבושו של יוסף כלבושו של עשו שהוא **אדמוני ושופך דם**. אכן אם כן ודאי יש לבאר חילוק יסודי שיש בין החיצוניות של עשו, לבין הבירור שנעשה בזה הענין עצמו ע"י יוסף הצדיק שטנו של עשו.

ונקדים בביאור בענין נס חנוכה. הנה כאשר רצה דוד המלך לבנות את בית המקדש הגיע אליו דבר ה' לאמר: 'דם לרוב שפכת ומלחמות גדולות עשית, לא תבנה בית לשמי, כי דמים רבים שפכת ארצה לפני' (דהי"א כב, ח), ואם כן יש לתמוה, שהרי בזמן שנכנסו היוונים לבית המקדש פרחה הקדושה ממנו כמו שדרשו חז"ל (ע"ז נב:) מן הפסוק ובאו בה פריצים וחיללוה (יחזקאל ז, כב). ואם כן כאשר חזרו החשמונאים וחידשו את בית המקדש והחזירו את קדושתו, היה זה נחשב כחינוך בית המקדש מחדש. ותמוה איך היו החשמונאים יכולים לעשות זאת, מאחר והם עשו מלחמות לרוב ושפכו את דמם של היוונים, למה לא היה בזה חסרון של 'דמים רבים שפכת'.

אכן הענין בזה הוא, כי החשמונאים חינכו את ביהמ"ק ע"י נרות המנורה, אשר על המנורה נאמר בהעלותך את הנרות (במדבר ח, ב) ופירשו חז"ל שתהא שלהבת עולה **מאליה** (רש"י שם), וכן הוא אומר על עשיית המנורה 'כן עשה את המנורה' (שם, ד) ופירשו חז"ל ע"י הקב"ה נעשית **מאליה** (רש"י שם). והיינו אשר אור המנורה הוא **אור הנעלה מתפיסת ידי אדם, ואין באפשרות מעשי בני אדם להמשיך אור נעלה זה בעצמם, אלא הקב"ה הוא העושה זאת והוא יוצר ומאיר אור נשגב זה**. ובזה היתה חנוכת ביהמ"ק ע"י החשמונאים, להורות כי **חנוכתם אינה בכח מעשי בני אדם, אלא ע"י האור הנמשך מאליו במעשי ה' לבדו**. וכידוע כי אור נרות חנוכה הם דוגמא ומעין של האור הגנוז שיתגלה לעתיד לבא, ואור זה הוא ענין קדושת ביהמ"ק השלישי אשר לא יבנה בידי אדם אלא ירד בנוי ומשוכלל מן השמים, כי אור זה נעלה מתפיסת מעשי ידי אדם, ומעין זה היה חינוך ביהמ"ק השני ע"י החשמונאים. ואכן הם לא חזרו ובנו את בית המקדש **במעשי ידיהם**, אלא ע"י שסילקו ממנו את הטומאה חזרה הקדושה בה, ודבר זה הוא כל כולו **מעשי ה' לבדו**.

ולפי שהיה חינוך זה במעשי ה' לבדו, לכן אין שייך בזה חסרון של 'דמים רבים שפכת', שהרי לא הם מחנכים את ביהמ"ק בכוחם כלל. ויתירה מזאת, שנתגלה שכל מעשיהם לא היו אלא מעשי ה' בעצמו, וגם כל המלחמה לא היתה המלחמה שלהם כלל, אלא **ה' איש מלחמה** הוא הנלחם להם. וא"כ ודאי אין שייך טענת 'דמים רבים שפכת', ואכן מלחמות החשמונאים היו באופן שלא יתכן להיות כי אם כאשר הקב"ה בעצמו עורך את המלחמה, שהרי היו מעטים וחלשים מאד, ויצאו נגד אלפי אלפים יוונים גיבורים ואנשי חיל כידוע, ואין זה בכח אנושי כלל לערוך מלחמה כזאת. אבל יצאו אל המלחמה בהכרה ברורה כי ה' הוא הנלחם להם, ועליו היו בוטחים.

ובזה יבואר הבירור בין החיצוניות הפסולה של עשו, לבין הלבוש הקדוש של יוסף הצדיק. כי **מעשי האדם הם החיצוניות** של עבודת המשכת הקדושה, ואילו **הקדושה העליונה השורה עליהם היא פנימיותם**. והיה עשו איש **חיצוני** אשר היה מתעסק **במעשים חיצוניים**. ומעשים אלו הם בחי' **'דם'** אשר הוא החלק החיצוני של **ה'אדם'**, כי האות **א'** מורה על הקדושה הנמשכת **מ'אלופו'** של עולם. ולכן היה עשו **אדמוני** ושופך **דמים**, כי הוא היה מתעסק רק במעשי ידי אדם **חיצוניים**.

אבל יוסף הצדיק שהיה מתעסק במעשים החיצוניים - כדי לברר את עשו ולהוציא את בלעו מפיו, היה מקפיד מאד **להתבטל כל כולו להנהגת השי"ת עמו**, להעמיד בתוקף גדול את ההכרה **כי הכל אינו אלא מעשי ה'**, ובירר כי גם כל הלבושים החיצוניים של מעשי בני אדם אינם אלא מעשי הקב"ה. ולכן לא מצינו בו שהיה עוסק בהשתדלות מעשי ידי אדם, אלא הניח את עצמו להנהגת הבורא יתברך בכל גלגוליו ומעבריו, ובאופן זה הלך לדותן בציווי אביו אל ידי אחיו שמכרו אותו משם, וכך התגלגל והגיע למצרים לבית פוטיפר, וכך גם הגיע לבית הסוהר, ובכל מקום היה שם שמים שגור על פיו (רש"י לט, ג), כי זו היתה כל עבודתו לברר כי הכל ביד ה' בלבד. עד כדי כך, שכאשר עסק בהשתדלות קטנה ואמר לשר המשקים שיזכרנו לטובה, נענש ונשאר עוד שנתיים ימים בבית הסוהר, כמבואר במדרש (ב"ר פט, ג) שהוא לפי שהיה יוסף צריך לבטוח בה'. וזה הוא רק מחמת גודל מדריגתו בענין זה, אשר לכן דקדק הקב"ה עמו כחוט השערה בזה.

ולעתיד לבא כאשר יסתיים הבירור של עשו וינקום הקב"ה את נקמתו מאדום, נאמר (ישעיה סג, א-ב) מי זה בא מאדום חמוץ בגדים וגו' מדוע אדום ללבושך וגו', שיתעסק הקב"ה **בלבושים** המלאים **דם** כדי להוציא את נקמתו מעשו בשלימות, וזה יהיה **במעשי ה' לבדו**, כמו שמסיים 'פורה דרכתי **לבדי** ומעמים **אין איש אתי**' (שם, ג) 'ואביט **ואין עוזר** ואשתומם **ואין סומך**, **ותושע לי זרועי** וחמתי היא סמכתני' (שם, ה). ובאופן זה דוקא תתקיים ההבטחה (עובדיה א, כא) ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה, בב"א.

ג.
ג' ערבונות כנגד תמר ושני בניה

ויאמר מה הערבון אשר אתן לך, ותאמר חותמך ופתילך ומטך אשר בידך (לח, יח).

י"ל כי תמר לקחה את הערבון לפי שחששה שאחר כך יחשוד בה יהודה ויצוה לשורפה, וע"י זה הערבון תוכל להינצל. ולפי"ז יש לומר כי ראתה ברוה"ק גם את שני בניה שהיא עתידה להעמיד ממנו, ולכן לקחה **ג' ערבונות כנגדה וכנגד שני בניה**.

ויש לרמז בערבונות עצמם על תמר ושני בניה, ונפרש כי **החותם** היה כנגד **תמר** עצמה, אשר **'תמר'** הוא בגי' **מ"ם** (ס' דמנצפ"ך הוא ת"ר), ואי' בספה"ק כי זה מורה על **חותם** הסגור מד' צדדיו כצורת אות מ'. [ולכן ביוה"כ שהוא יום **החותם**, יש איסור אכילת שיעור כותבת שהוא **תמר**]. **והפתיל** היה כנגד **זרח**, אשר נקרא בשמו זרח לפי שהיתה **פתילת** חוט השני על ידו. **והמטה** היה כנגד **פרץ**, כי מטה הוא בחי' מַטֶה **המלכות**, ומפרץ יצאה **מלכות בית דוד**.

ד.
יוסף הצדיק זכה לאור הגנוז לעתיד לבא

ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח ויהי בבית אדוניו המצרי (לט, ב).

יש לרמז בפסוק זה על האור הגנוז לצדיקים שזכה אליו יוסף בבית אדוניו המצרי, שכן הפסוק כולו **'ויהי ה' את יוסף ויהי בבית אדוני המצרי ויהי איש מצליח'** הוא בגי' **ב' אלפים**, אשר הוא בגי' **ח' פעמים 'נר'**, כנגד **ח' נרות חנוכה** שבהם מאיר האור הגנוז כידוע. ומנין זה הוא ענין **שני אלפים** ימות המשיח (סנהדרין צז.), והוא בגי' ב' פעמים **'משיח בן יוסף'** עם **'משיח בן דויד'** כי שני המשיחין נכללים זה בזה, ובנרות חנוכה מאיר אורם שיתגלה במהרה בימינו.

כאור נוגה הולך ואור:

'נר חנוכה' זאגט און שיינט: ווארט מיט געדולד ביז עס וועט אנקומען צו דיר

א. טוב ארך רוח: א מענטש וועלכער מוז גלייך זען מדרגות – קען נישט מצליח זיין

אן עובד ה' איז א 'הולך בדרך' | אָן א לעכט קען ער מאכן גרויסע טעותים | דער גרעסטער טעות: ער מיינט אז מען מוז שוין גלייך שפירן א טעם | אין קדושה מוז מען ווארטן לאנג | די חיזוק און אייזערנע כוחות וואס מען דארף האבן צו ווארטן | אלף נכנסין לעבודת ה' – זיי פאלן אראפ נאכן ווארטן לאנג און געבן אויף | אחד יוצא לגדלות – דער וואס האט געהאט כח צו אויסווארטן ביזן סוף

ב. כי ארכה לנו השעה: נישט פסל'ן א זאך בלויז ווייל עס איז שווער צו ווארטן

דוגמא: ער הייבט אָן א נייע סארט לימוד | עס איז אים שווער דורכצושטופן די ערשטע שטיק צייט ביז מען געוואוינט זיך איין צום לימוד | ער איז מחליט אז עס איז נישט געאייגנט פאר אים | דוגמא: א הנהגה טובה וואס קומט אָן שווער און דעריבער פסל'ט ער עס | דוגמא: ער קומט צו א משפיע צו הערן תורה און נאך פינף מינוט איז שוין דא אן החלטה – 'ער איז נישט פאר מיר' | אינ'אמת'ן האט ער נישט געוואלט מקבל זיין | דער יצר טוב – זיין געוויסנביסן – האט אים געצוואונגען | ער שפירט זיך באפרייט פון די טענות פונעם יצר טוב | אין קדושה רוקט מען זיך נישט אין ערגעץ מיט אזעלכע מהלכים

ג. אורך ואמתך המה ינחוני: חנוכה איז אן אור פון בית המקדש וואס איז געבויעט אויף 'ארך רוח'

ארץ ישראל איז אנגעקומען זייער שווער כובש צו זיין | מען האט געדארפט אנקומען צו געוואלדיגע נסים | מען האט קיינמאל נישט כובש געווען בשלימות | ווייל עס איז אן עולם הבא'דיגע לאנד | אויף יעדע אמה דארף מען זיך מוטשען און הארעווען | דער בית המקדש איז געבויעט געווארן ת"פ שנה נאך כיבוש הארץ | די מחשבות וואס אידן האבן געטראכט די אלע יארן | דער כח פון ווארטן און ווארטן אויפן בית המקדש השלישי | יעדער איד בייזיך דארף ווארטן און ווארטן אויף זיין בית המקדש הפרטי | חנוכה צינדט מען יעדע נאכט איינס מער – צוביסלעכווייז | מען קומט נישט אָן אויפאיינמאל צו אלעס | מען גייט שטענדיג צוריק צום אנפאנג | מען שפירט דעם אור של משיח | דאס גיבט אריין כח צו ווארטן און ווארטן

א.

טוב ארך רוח: א מענטש וועלכער מוז 'גלייך' זען מדרגות – קען נישט מצליח זיין

הנרות הללו

דער עיקר מצוה פון ימי חנוכה איז דער ענין פון 'נרות חנוכה' וואס מען צינדט אָן. מען וועט פרובירן אביסל מסביר צו זיין דעם ענין, וואס מיינען די לעכט פאר אונז?! און פארוואס צינדט מען אָן יעדע נאכט איינס מער ווי נעכטן?!

אָן א לעכט קען מען נישט גיין אין ערגעץ

דער פסוק זאגט (תהלים קיט, קה): "נֵר לְרַגְלִי דְבָרֶךָ וְאוֹר לִנְתִיבָתִי" - די תורה איז ווי א לעכט וועלכע באלייכט דעם 'נתיב' - דעם וועג. דאס הייסט, א לעכט דארף מען נישט אזוי וויכטיג בשעת ווען מען זיצט אויף איין פלאץ, דעמאלט איז נישט געפערליך טאמער עס איז טונקל, מען קען זיך נאך אן עצה געבן. אבער בשעת ווען א מענטש גייט אויף א וועג, ער גייט פון איין פלאץ צום צווייטן, פון איין שטאט צום צווייטן, און עס איז טונקל און פינסטער - קען ער נישט גיין! ער ווייסט נישט וואו דער וועג איז. טאמער האט ער נישט קיין לעכט וועט ער קיינמאל נישט קענען אנקומען! פאר דעם צוועק דארף מען אנצינדן א לעכט כדי צו באלייכטן דעם פינסטערניש און טרעפן דעם וועג וואו צו גיין.

דער עובד ה' מוז האבן א לעכט צו קענען שטייגן

א מענטש וועלכער איז נישט קיין עובד ה' - איז אן 'עומד', ער גייט נישט אין ערגעץ, ער זיצט אויף זיין פלאץ אינעם 'עולם הזה' וואו ער האט זיך אפגעשטעלט און רוקט זיך נישט אוועק פון דארט. אזא איינער נויטיגט זיך נישט אין קיין 'נר' צו באלייכטן דעם וועג. אבער **דער עובד ה' גייט יא אויף א וועג, ער האלט אין איין גיין און שטייגן העכער און העכער, זיין נפש איז א גאנצן צייט אין א מצב פון 'הולך בדרך'**. און וויבאלד אויף דער וועלט איז א מצב פון 'אישון לילה ואפילה', עס איז פארהאן אזויפיל שטערונגען וואס דער יצר הרע ארבעט אָן, און די שוועריקייטן זעען אויס אזוי עכט, זיי שטייען אים אין וועג ממש ווי ווענט, און דער מענטש טאפט א וואנט! עס איז טונקל און ער ווייסט נישט וויאזוי מען גייט דא ווייטער! כאטש אינ'אמת'ן איז דאס אלעס נישט מער ווי נארישע דמיונות און אחיזת עינים! **ווי עלטער א מענטש ווערט, אלץ מער וואונדערט ער זיך אויף דער גרויסער פלא, ווי דער יצר הרע קען מיט אזעלכע נארישע דמיונות מרחק זיין דעם מענטש פון זיין גאנצע הצלחה. דערפאר מוז טאקע דער עובד ה' אנקומען צום 'נר לרגלי', ער מוז האבן א לעכט וועלכע זאל אים אנווייזן 'וואו' צו גיין**, אָן קיין לעכט קען ער בלאנדזשען און אוועק קריכן פונעם ריכטיגן וועג. און אט דאס איז דער 'נר חנוכה'! דאס איז א לעכט וועלכע איז מאיר פאר אלע עובדי ה'! יעדער עובד ה' באקומט א געוואלדיגע הארה פון די נרות חנוכה! עס גיבט אים א געוואלדיגן התעוררות, גוטע עצות און ריכטיגע השגות וועלכע העלפן אים צו גיין אויפן ריכטיגן מהלך אין עבודת ה'.

מען ווערט נישט אזוי שנעל א צדיק און א בעל מדרגה

מען וועט אנכאפן איין נקודה, וואס מען קען זיך לערנען בפשטות פונעם ענין פון נרות חנוכה, דאס איז די מדה פון 'אריכת אפים'. דער עיקר מניעה אין עבודת ה', איז דער ענין פון 'אריכת הזמן', אז עס נעמט לאנג ביז מען קומט אָן צו עפעס א מדרגה, ווייל קדושה קומט נישט אָן אזוי גרינג און שנעל. מען זעט אזויפיל מאל ווי **בחורים וועלכע פלעגן זיין עובדי ה' - פאלן אראפ און הערן אויף צו דינען דעם רבונו של עולם. און דער עיקר סיבה איז, וויבאלד עס איז דורכגעגאנגען א פאר יאר וואס זיי זענען געווען עובדי ה', און זיי זעען זיך נישט אנקומען צו דער מדרגה וואו זיי ווילן אנקומען**, זיי דרייען זיך ארום און פילן נישט דעם חיות וואס זיי ווילן פילן. נאכדערצו, אז געוועגליך האבן זיי שוין - אין דער התחלה - געהאט געפילט א שטארקן חיות אין עבודת ה', און זינט דעמאלט איז שוין דורך אזא לאנגע צייט וואס זיי האבן דאס נישט געשפירט. און דערצו קומט נאך אונטער פארשידענע פרישע נסיונות - בפרט ווען מען ווערט א אינגערמאן וואס מען באגעגנט זיך מיט א נייע וועלט פון נסיונות און פארשידענע סארט מצבים - וואס מען דארף זיך אנגארטלען מיט ספעציעלע כוחות דאס בייצושטיין, און דא איז שוין דורכגעגאנגען אזויפיל יאר וואס ער האט נישט דעם חיות וואס ער האט געוואלט האבן, הגם דער רבונו של עולם שיינט אים אריין פון צייט צו צייט אן 'אור', אבער נישט דאס האט ער געמיינט! ער זעט נאכנישט די הצלחה וואס ער האט געמיינט! דעריבער פאלט ער אריין אין א יאוש און עצבות, ער גיבט אויף זיין גאנצע עבודת ה', און נעמט זיך אָן א מין אידישקייט פון 'עולם כמנהגו נוהג' און 'מצות אנשים מלומדה'.

עס נעמט נישט לאנג צו ווערן א ליידיגער יונג מיט אלע פיטשעווקעס...

פון צווייטן זייט קומט נאך אויך צו דער צד

נקודות:

דער 'נר חנוכה' איז א לעכט וועלכע איז מאיר פאר אלע עובדי ה'! יעדער עובד ה' באקומט א געוואלדיגע הארה פון די נרות חנוכה! עס גיבט אים א געוואלדיגן התעוררות, גוטע עצות און ריכטיגע השגות וועלכע העלפן אים צו גיין אויפן ריכטיגן מהלך אין עבודת ה'

השלילי פון "דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צָלֵחָה" (ירמיה יב, א). צו זיין א רשע חס ושלום דויערט נישט קיין 'אריכת הזמן'! דארט קען מען זייער שנעל אנקומען צו די גרעסטע כלומר'שטע הצלחות! עס איז 'פלאי פלאים' ווי מען זעט אמאל א יונגאטש וואס קוים א האלב יאר צוריק איז ער געווען 'משלנו', א היימיש יונגל, און יעצט א האלב יאר שפעטער איז ער שוין א פולשטענדיגער מחלל שבת רחמנא ליצלן, ער קען ממש דעם גאנצן פראסטן שפראך מיט אלע זייערע תנועות און מען קען אפילו נישט דערקענען אז ער איז אמאל געווען אן ערליכער בחור'ל. ווייל צו זיין א רשע, איז נישט אזוי שווער זיך אויסצולערנען! אין איין מינוט קען מען אויפכאפן זייער שפראך, זייער וועג פון רעדן, זייער השקפה און זייער התנהגות וויאזוי זיי פירן זיך אויף. אבער צו זיין אן עובד ה' און א צדיק - גייט נישט אין איין מינוט! עס איז זייער איידל און עס דויערט לאנג!

האב אסאך געדולד ווייל עס קומט נישט אויפאיינמאל

טאמער א מענטש וויל האבן שייכות מיט דער קדושה מוז ער האבן די מדה פון 'אריכות אפים'. דאס הייסט, ער מוז וויסן אז מען באקומט נישט קיין מדרגות אויף איינמאל! עס קומט נישט אזוי שנעל צו לויפן! אודאי איז עס נישט צו שווער, **דער רבונו של עולם העלפט אודאי און מען פילט כסדר דעם סייעתא דשמיא! און דער עצם זאך וואס מען ווייסט אז מען איז ביים אמת - איז שוין זייער ליכטיג!** אבער דאס מיינט נאכנישט אז א מלאך וועט שטיין און אים סערווירן מדרגות אויף א גאלדענע טאץ... א מענטש וואס וויל אנהייבן צו גיין אויף דעם וועג פון עובדי ה' - דארף ער זיך אנגארטלען מיט אסאך געדולד לאורך הדרך! ער דארף האבן אמונה און בטחון, אז צוביסלעכווייז וועט ער אנקומען און קונה זיין מער און מער, ער וועט שטייגן ממדרגה למדרגה - אבער נישט אויף איינמאל! צווישן איין מדרגה ביז צו דער קומענדיגער מדרגה קען נעמען אסאך צייט! און עס קען אויך אונטערקומען אסאך מניעות'ן, נסיונות און דמיונות.

שרייען און שרייען ביז מען ווערט געהאלפן

דער הייליגער רבי ר' אלימלך שרייבט (הנהגות האדם סעיף א'): א איד דארף אויפשטיין פארטאגס און מתפלל זיין אויף 'קרבת אלקים'; ווי ער זאגט דעם לשון: "לא יום אחד ולא שנים לא שנה אחת רק יום אחר יום, שנה אחר שנה, עד שירחמו עליו מן השמים" - עס קען נעמען יארן ביז מען וועט זיך מרחם זיין מן השמים און אים עפענען די טויערן פון עבודת הבורא. עס איז דא אסאך אידן וועלכע האבן געהאט א געוויסע תקופה אין לעבן וואס זיי זענען אויפגעשטאנען פארטאגס און זיך מתחנן געווען צום רבונו של עולם, אז זיי זאלן זוכה זיין צו קרבת אלקים. אבער עס האט נישט אנגעהאלטן לאנג. פארוואס? ווייל זיי האבן געמיינט אז ביז א פאר טעג וועלן זיי זען שינויים. אבער דערווייל איז דורכגעגאנגען א פאר וואכן און זיי האבן נאכאלץ נישט געזען קיין הצלחות, דעריבער האבן זיי אויפגעגעבן! אבער אינ'אמת'ן איז עס 'זייער' פראבלעם! ווייל א מענטש דארף זיין שטארק ווי אייזן אויף דער וועלט! ער דארף האבן אייזערנע כוחות נישט צו ווערן פארלוירן פון ווארטן אזוי לאנג און נישט זען קיין תוצאות! **דער רבונו של עולם וויל אמת'ע עובדי ה'! ער זוכט נישט אזעלכע וועלכע זענען געקומען לעקן האניג! דער רבונו של עולם זוכט אזעלכע עובדי ה' וועלכע זענען דורכגעבאקן דורך און דורך! זייער עבודת ה' איז מיט אן אמת, מיט א שטארקייט און מיט א פעסטן קביעות!** און די סארט אידן לאזן נישט נאך, זיי זענען זיך טאקע מתחנן צום אויבערשטן 'ימים ושנים הרבה', ביז ווען עס קומט די צייט און מען איז זיי מגלה געוויסע מדרגות פון הימל, און דעמאלט זעען זיי: "יא! עס האט זיך געלוינט צו ווארטן! טאקע דאס האבן מיר געמיינט מיט די אלע תפילות וואס מיר האבן מתפלל געווען אויף קרבת אלקים!".

בלויז דער וואס האט אריכות אפים - שטייגט אויס ביזן סוף

דער 'נר חנוכה' איז א לעכט וועלכער באלייכט דעם וועג פון עובדי ה' און ווייזט זיי וואו צו גיין. לענייננו איז דאס א לעכט פון 'אריכת אפים', וואס דער לעכט באלייכט פארן מענטש און זאגט אים: "גיי ארויף אויפן וועג מיט שטארקייט און געדולדיגקייט! האב כח 'אויסצואווארטן' - וואו לאנג עס וועט נאר נעמען!". און טאמער מען וועט בודק זיין - וועט מען זען בחוש: **וועלכער בחור שטייגט אויס אין עבודת ה'? וועלכער בחור קומט צום סוף אָן צו ווערן א געהויבענער און אן אויסגעארבעטער איד? דער וואס איז געווען א תקיף בדעתו!** כאטש וואס אודאי העלפט דער רבונו של עולם און מען זעט יא תוצאות אפילו ביז אהין, אבער דער רבונו של עולם העלפט בלויז פאר די מענטשן וועלכע לאזן זיך העלפן! פאר די מענטשן וועלכע נעמען זיך צו עבודת ה' מיט א בטחון אז מען קומט נישט אָן אין איין רגע! זיי זענען גרייט צו ווארטן ימים ושנים! פאר אזעלכע מענטשן ווערט טאקע נשפע א ספעציעלע סייעתא דשמיא וואס זיי שפירן א גאנצן צייט אז דער אויבערשטער באגלייט זיי אויף טריט און שריט.

ב.

כי ארכה לנו השעה: נישט פסל'ן א זאך בלויז ווייל עס איז שווער צו ווארטן

ער איז מחליט 'דער לימוד איז נישט פאר מיר'

מען וועט אויסשמועסן א דוגמא וואו עס שטעלט זיך ארויס דער ענין פון 'אריכות אפים' ביי א מענטש: עס זענען פארהאן מענטשן וואס יעדע זאך אין רוחניות וועלכע גייט אים נישט הונדערט פראצענט גלאטיג - ווערט באלד אפגעפרעגט ביי אים. למשל, ער האט זיך קובע געווען א שיעור אין א געוויסן לימוד וועלכע איז ניי און פרעמד פאר אים. נו, פארשטייט זיך אודאי אז אינעם ערשטן וואך וועט ער פיהלן א טעם דערין; ווי דער באוואוסטער מאמר החכם: "אין חסידות כתחלתו". אבער נאך א שטיק צייט וועט דער 'פרישקייט' אויסוועפן, און ער וועט נישט שפירן קיין שום טעם אין דעם נייעם לימוד וועלכע ער איז נישט צוגעוואוינט דערצו. עס גייט דורך א צוויי וואכן און ער איז מחליט: "עה, דאס איז נישט פאר מיר! די גאנצע זאך איז געווען א טעות! איך מוז טוישן צו אן אנדערן לימוד!". אודאי וועט ער נישט מודה זיין בפה מלא אז דאס איז פשוט צוליב זיין פוילקייט זיך צו מוטשען זיך צו צופאסן צום נייעם לימוד, נאר ער וועט מסביר זיין צען תירוצים פארוואס דאס איז נישט פאר אים, צי ווייל די מסכתא איז נישט צוגעפאסט, צי ווייל דער חברותא איז נישט צוגעפאסט, דער בית המדרש איז נישט צוגעפאסט וכדומה. (מען זאגט נישט דא קיין הדרכה בפרטיות, ווייל אמאל קען טאקע זיין אז עס נישט צוגעפאסט צו אים. אין אזעלכע פעלער איז אייביג כדאי צו פרעגן הדרכה פון א רבי'ן, א טאטן, אדער אפילו סתם פרעגן א דריטן מענטש ווי א חבר וכדומה, אדער זיך אליינס מיישב זיין און זוכן דעם אמת, און מתפלל זיין אויף סייעתא דשמיא. מען נוצט עס דא נאר אלס 'דוגמא').

אלע תירוצים זענען סתם א שיינעם וועג ארויס

על פי רוב איז נישט דער פראבלעם מיטן לימוד - דער פראבלעם איז מיט אים! דער פראבלעם איז אז ער האט נישט קיין 'אריכת אפים'! ער האלט נישט ביים לערנען עפעס וואס ער פילט נישט גלייך קיין טעם! דעריבער זאגט ער שוין סברות און פלפולים אז עס איז נישט געאייגנט פאר אים. אבער ער נארט זיך אליינס, זיין 'קוצר רוח' - דאס איז גורם אז ער זאל זאגן די אלע סברות!

מען מוז זיין גרייט זיך צו מוטשען אביסל אויף דער וועלט

פאר אזא מענטש דארף מען מסביר זיין: **דו ווילסט דאך זיכער מצליח זיין אין עבודת ה'! דו ווילסט דאך זיכער מצליח זיין אין לערנען! נו, מוזטו האבן מתינות און סבלנות! ווייל אָן קיין סבלנות - וועסטו אין ערגעץ נישט אנקומען!** קיין שום אמת'ע הצלחה קען נישט נתגלה ווערן אין איין רגע! דו וועסט נישט קענען מצליח זיין אין קיין שום תחום - נישט אין תורה און נישט אין תפלה, נישט אין קדושה און נישט אין מדות טובות - טאמער דו וועסט נישט זיין גרייט זיך צו מוטשען אביסל! אבער טאמער דו וועסט אנהאלטן דעם נייעם לימוד ווייטער, און דו וועסט עס דורכשטופן ביז דו וועסט זיך צוגעוואוינען צו די נייע מושגים, און נאכדעם וועסטו דאס גוט איבער'חזר'ן און קונה זיין - וועסטו זען אז עס האט זיך געלוינט! דו וועסט זען אן אויסטערלישע הצלחה!

דער בעל דרשן רעדט נישט צו מיין נשמה

די זעלבע זאך איז מיטן ענין פון מקבל זיין פון א משפיע. עס זענען פארהאן אזעלכע אידן וועלכע קומען אמאל צו א דרשה פון א בעל דרשן, און זיי הערן ווי ער זאגט תורה. און באלד נאכן הערן איין דרשה, איין תורה - און אמאל אפילו נאך בלויז פינף מינוט פון הערן - זענען זיי מחליט: "ער איז נישט פאר מיר! ער רעדט נישט צו מיר!". און אויפן פלאץ וועבן זיי אין קאפ אלערליי טעמים און סיבות פארוואס ער איז נישט פאר מיר. אבער אינ'אמת'ן איז אלעס איין גרויסער פראבלעם: ער האט נישט קיין 'אריכות אפים'. פאר אזא מענטש דארף מען מסביר זיין: דו זעעסט דאך דא אידן וועלכע שטייגן דורך זיינע דיבורים! נו, דו ביזט דאך נישט אנדערש פון יעדן! דו ביזט טאקע א גרויסער עובד ה', אבער עס שטייען דא נאך עובדי ה'! נו, פארוואס ביסטו אזוי שנעל מחליט דיין דעה אויף דעם בעל דרשן?! דו פארשטייסט נישט באלד? נו, ווארט צו אביסל! אפשר ביסטו פשוט נישט צוגעוואוינט צו דעם סארט שפראך וכדומה? **האב אביסל געדולד און 'ארך רוח' - איידער דו ביסט מחליט אז דאס איז נישט פאר דיר.**

ער וויל נישט דעם 'יא' נאר ער וויל פארענטפערן דעם 'ניין'

דער ענין אז א מענטש האט נישט קיין 'ארך רוח' אין עבודת ה' ווייזט אויף זיין גאנצע עבודת ה' אז

נקודות:

דער 'נר חנוכה' איז א לעכט פון 'אריכת אפים' וועלכער באלייכט דעם וועג פאר דעם עובד ה' און זאגט אים: "גיי ארויף אויפן וועג מיט שטארקייט און געדולדיגקייט! האב כח 'אויסצואווארטן' – וואו לאנג עס וועט נאר נעמען!"

~

א דבר שבקדושה קומט נישט אָן גרינג! אויב א איד וויל ערגעץ אנקומען אין קדושה מוז ער האבן 'ארך רוח'! ער דארף נישט באלד זען דעם אור און די הצלחה! ער דארף זיין גרייט זיך צו מוטשען און שפייען בלוט – ביז ער זעט זיך עפעס אנקומען!

עס איז נישט מיט א 'ביקוש' און 'רצון', נאר עס איז בלויז יוצא צו זיין. לאמיר עס אויסשמועסן כלפי דעם ענין - פון גיין צו א בעל דרשן - וואס מיר רעדן יעצט. דער מענטש וועלכער פסל'ט גלייך אפ און איז מחליט אז עס איז נישט פאר אים, איז א סימן אז ער איז נישט געקומען ווייל ער האט 'געוואלט' קומען - נאר ווייל ער האט 'געמוזט' קומען! איי, ווער האט אים געצוואונגען צו קומען?! ער קען דאך בלייבן אינדערהיים און קיינער וועט נישט האבן קיין טענות צו אים?! דער תירוץ איז: זיין יצר טוב האט אים געצוואונגען! דער מענטש שפירט זיך אפגעפרעגט! זיין אינערליכער געוויסנביסן בייסט אים: "איך ווייס דאך גאנץ גוט אז עס פעלט מיר אויס א משפיע, און איך ווייס אויך גאנץ גוט אז יענער איז א גוטער איד, נו, ווי קען איך בלייבן אינדערהיים און נישט גיין צו אזא גוטן בעל דרשן?! טאמער וועל איך נישט גיין צו אים בין איך דאך 'עתיד ליתן את הדין'! איך קען דאך אזויפיל שטייגן אין עבודת ה' דורך אים, נו, מוז איך דאך גיין צו אים! איך האב נישט קיין ברירה!". נאך אזא חשבון הנפש טוט ער זיך אָן דאס מאנטל און גייט הערן די דרשה, כדי צו בארואיגן זיין געוויסנביסן. ער קומט אָן דארט און האלט מיט פאר פינף מינוט און צו זיין גרויסע שמחה האט ער נישט פונקטליך פארשטאנען אדער עס האט אים נישט אזוי איבערגענומען. באלד רופט ער זיך אָן מיט א נצחון: "דו יצר טוב! דו זעסט?! ער איז נישט פאר מיר! איך האב דיר געזאגט אז איך דארף נישט גיין! שוין, פון היינט און ווייטער זאלסטו מיר מער נישט מוטשען! דו קענסט שוין נישט האבן קיין טענות אויף מיר אז איך דארף זוכן א משפיע, ווייל איך האב שוין געזוכט און נישט געטראפן! וואס קען איך דען טון מער פון דעם? איך בין דאך געגאנגען און אויסגעהערט, איז וואס זאל איך טון אז ער איז נישט פאר מיר?! שוין, יוצא געוועזן און געענדיגט מיט די מעשיות!".

ער וויל נאר מאכן זיכער אז ער איז נישט קיין שייגעץ פארן נישט גיין

אין אנדערע ווערטער: דער ציל פארוואס דער מענטש איז געגאנגען צו דעם בעל דרשן איז נישט געווען צו מקבל זיין פון אים, נאר כדי צו בארעכטיגן זיין 'נישט גיין'! ער איז נישט געגאנגען 'יא גיין', ער איז געגאנגען כדי נישט צו גיין! כדי זיין געוויסנביסן זאל אים אויפהערן צו נאגן פארוואס ער גייט נישט! נו, אז מען גייט מיט אזא צוגאנג איז נישט קיין וואונדער אז מען האט נישט קיין 'ארך רוח' צוווארטן ביז מען וועט יא הנאה האבן! ווייל ער זוכט נישט צו באקומען דעם אמת'ן תועלת פון דעם בעל דרשן. אדרבה, ער זוכט צו טרעפן דעם וועג ארויס.

איך וויל עבודת ה' און עס גייט מיר גארנישט אָן

די זעלבע זאך איז מיט אלע ענינים פון עבודת ה'. ווי מער א מענטש זוכט באמת עבודת ה' און ער וויל זיך נישט פטר'ן דערפון בשום אופן - אלץ מער וועט ער האבן אן 'ארך רוח'! נישט קיין חילוק ווילאנג עס וועט נעמען ביז ער וועט אנהייבן שפירן אז ער איז שוין אריין אין דער מחנה פון קדושה - וועט ער נישט אויפגעבן, נאר ער וועט אנגיין מיט עקשנות! ווייל **ער האט סייווי נישט וואו צו גיין ערגעץ אנדערש! ער האט נישט קיין אנדערע זאך אויף דער וועלט - אויסער עבודת ה'! ממילא יאגט ער זיך נישט אין ערגעץ! ער האט א 'מתינות', ער ווארט אויס ביז ווען ער וועט אנקומען** און אריינגיין אינעם היכל פון צדיקים.

ג.

אורך ואמתך המה ינחוני: חנוכה איז אן אור פון בית המקדש וואס איז געבויעט אויף 'ארך רוח'

חנוכה איז א בית המקדש'דיגע יום טוב

די נרות חנוכה האט מען מתקן געווען אלס זכר צום נס פון דער מנורה וואס מען האט אנגעצינדן אינעם בית המקדש. קומט אויס, אז דער גאנצער יום טוב פון חנוכה איז בעצם אן ענין פון 'בית המקדש'. דערפאר הייסט דאך דאס 'חנוכה' - אויפן נאמען פון 'חנוכת הבית'. ביים בית המקדש בפרטיות און ביי ארץ ישראל בכלליות האט מען גאר שטארק געזען דעם ענין פון 'ארך רוח'; ווי מען וועט אביסל מרחיב זיין.

פארוואס איז געווען אזוי שווער איינצונעמען ארץ ישראל?!

אין ספר יהושע ווערט דערציילט איבער די מלחמות וואס אידן האבן מלחמה געהאלטן מיט די גוים כדי איינצונעמען ארץ ישראל און די נסים וואס דער רבונו של עולם האט זיי געמאכט אויף טריט און שריט: 'הוביש את הירדן' (יהושע ד, כג), 'שמש בגבעון דום' (שם י, יב), און אזוי ווייטער. די וועלט האט זיך דאך ממש איבערגעקערט כדי מיר זאלן קענען ירש'ענען ארץ ישראל! און מיט די אלע נסים, האט מען קיינמאל נישט ריכטיג גע'ירש'נט ארץ ישראל! עס זענען אלעמאל פארבליבן חלקים פון ארץ ישראל וואו עס זענען איבערגעבליבן גוים, און דאס האט שפעטער גורם געווען אלע חורבנות און צרות. אפילו בימי שלמה - וואס דעמאלט האט שוין געהייסן דער גרעסטער כיבוש - האט מען נאכאלץ נישט פארטריבן אלע גוים פון ארץ ישראל, נאר זיי זענען געווארן משועבד צו באצאלן מס, אבער נאכאלץ האט מען נישט גע'ירש'נט ארץ ישראל פון זיי. ווען מען לערנט אזעלכע פסוקים ווערט שווער: פארוואס מאכט מען אזא עסק פון אזא קליין לענדל?! ווי גרויס איז דען גאנץ ארץ ישראל?! מען קען דאך עס קוים זען אויפן מאפע! עס זענען פארהאן לענדער וועלכע זענען ריזיג גרויס; ווי רוסלאנד, אמעריקע, אויסטראליע וכדומה - וועלכע ציען זיך אויף ריזיגע שטחים לאנד. און פונקט פון דעם קליינעם לאנד מאכט מען אזא איבערקערעניש?! אנדערע מדינות האבן געפירט ריזיגע מלחמות און איינגענומען ריזיגע שטחים פונעם אנדערן פאלק און עס איז בכלל נישט געווען קיין עסק, פארוואס פונקט דא מאכט מען אזא עסק?!

ווייל א דבר שבקדושה קומט אָן שווער!

דער תירוץ איז: ווען עס קומט צו 'דברים שבקדושה' איז אינגאנצן אן אנדערן געשעפט! דארט דארף מען זיך שלאגן אויף יעדער אמה און אויף יעדן טפח! אויף א לאנד וואס חז"ל זאגן (כתובות יא.): "כל המהלך ארבע אמות בארץ ישראל מובטח לו שהוא בן עולם הבא" - פיר אמות אין ארץ ישראל איז א שטיק עולם הבא, נו, איז דאך זייער פארשטענדליך אז מען דארף דורכגיין שבעה מדורי גיהנום איידער מען איז קונה ד' אמות פון עולם הבא! אויף א לאנד וואס די תורה זאגט עדות (דברים יא, יב): "עֵינֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בָּהּ" - דער רבונו של עולם קוקט דארט און וואוינט דארט, נו, איז דאך זיכער אז **די גאנצע וועלט קען זיך פארשטעקן קעגן איין אמה און טפח פון ארץ ישראל! נו, איז דאך נישט קיין וואונדער אז עס קומט אָן שווער!** ווייל א דבר שבקדושה קומט נישט אָן גרינג! אויב א איד וויל ערגעץ אנקומען אין קדושה מוז ער האבן א 'ארך רוח'! ער דארף נישט באלד זען דעם אור און די הצלחה! ער דארף זיין גרייט זיך צו מוטשען און שפייען בלוט - ביז ער זעט זיך עפעס איינעמען!

קודם זעט מען די שוועריקייטן און דערנאך די זיסקייט

משה רבינו האט געזאגט צו די מרגלים - ווען זיי זענען געגאנגען זען ארץ ישראל (במדבר יג, יז): "עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב", זאגט רש"י: "כן דרך התגרים מראים את הפסולת תחלה". דאס איז א תכונה פון ארץ ישראל, אז מען ווייזט דיר קודם די 'פסולת' און די שוועריקייטן, און דערנאך אויב דו ביסט מסכים דורכצוגיין די אלע יסורים, דעמאלט קומסטו אָן צו די ריכטיגע זיסקייט פון ארץ ישראל. אזוי זעט מען אויך אין פסוק (שמות כג, ל): "מְעַט מְעַט אֲגָרֲשֶׁנּוּ מִפָּנֶיךָ" - דער אויבערשטער זאגט: איך וועל נישט ארויסטרייבן די גוים אויפאיינמאל, נאר צוביסלעכווייז. ווייל אזוי גייט 'ירושת הארץ'! דוקא אויף אן אופן פון 'מעט מעט'!

דער 'ארך רוח' וואס אידן האבן געהאט אויפן 'בית ראשון'

ביים בית המקדש זעט מען נאכמער דעם ענין פון 'ארך רוח'; ווי דער פסוק זאגט (תהלים צג, ה): "לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קֹדֶשׁ ה' לְאֹרֶךְ יָמִים" - דער בית ה' האט צוטון מיטן ענין פון 'אורך ימים'. ווען אידן זענען אריינגעקומען קיין ארץ ישראל האבן זיי געוואוסט, אז די תכלית פון 'ביאת הארץ' איז געווען אויפצובויען א בית המקדש. זיי האבן געוואוסט אז משכן שילה איז נאכנישט דער ריכטיגער בית המקדש. נו, ווילאנג האט געדויערט זינט מען איז אריינגעקומען קיין ארץ ישראל ביז מען האט אנגעהויבן צו בויען דעם בית המקדש?! פיר הונדערט און אכציג יאר! **מען זאל זיך נאר אביסל מצייר זיין וואס עס מיינט 'פיר הונדערט און אכציג יאר', דאס איז אזויווי פון די צייטן פונעם אר"י הק' ביז היינט! אזוי לאנג האט מען געווארט אז מען זאל אויפבויען דעם בית המקדש!** אידן האבן מן הסתם געטראכט צו זיך: "וואס גייט דא פאר?! דער רבונו של עולם האט דאך אונז מבטיח געווען אז ער וועט אויפבויען א בית המקדש, און דער גאנצער 'כיבוש הארץ' איז דאך געווען מיטן ציל אז מען זאל קומען צום ריכטיגן 'מקום אשר יבחר השם' וואו עס וועט זיין השראת השכינה! נו, וואו איז דער בית המקדש?! פארוואס איז נאכנישט דא קיין בית המקדש?!". אידן וואלטן געקענט אריינפאלן אין מחשבות פון יאוש. אבער דא האט זיך אויסגעפעלט דער 'ארך רוח' צו ווארטן און ווארטן ביז מען האט זיך דערווארט און נאך פיר הונדערט און אכציג יאר האט מען זוכה געווען צו בויען א בית עולמים. און דאס איז נאר דער 'בית ראשון', און ווער רעדט נאך פונעם 'בית השלישי', וואס מען ווארט דאך שוין דערויף שוין באלד צוויי טויזנט יאר! און דורכאויס דעם לאנגן צייט זענען מיר דורכגעגאנגען אזויפיל מעברים, גירושים און השמדות, א גירוש ספרד, א חורבן איראפע, א היטלער ימ"ש און א סטאלין ימ"ש. מען איז אזויפיל דורכגעגאנגען און דורכגעגאנגען, אבער אידן האלטן זיך שטארק ביי דער אמונה אין 'ביאת המשיח'! און דאס גופא איז דער גרעסטער עדות אויפן כח פון 'ארך רוח' וואס כלל ישראל פארמאגט! ווען נישט דעם כח פון 'ארך רוח' וואלט שוין כלל ישראל לאנג געווען מיואש פון דער גאולה! אידישע קינדער גיבן נישט אויף נאר זיי

נקודות:

די נרות חנוכה איז אויסגעשטעלט אויף אן אויסשטעל פון 'ארך רוח', מען הייבט נישט אָן אויף איין רגע מיט אלע לעכט, נאר עס גייט שטאט און צוביסלעכווייז, נאך א לעכטל און נאך א לעכטל. צו ווייזן, אז אזוי ארבעט א 'דבר שבקדושה', מען מוז האבן געדולד און ווארטן ביז מען קומט אָן צום שלימות

~

'חנוכה' איז פון לשון 'חינוך' – וואס דאס איז געווענליך א זאך וואס באלאנגט צו קליינע קינדער. אבער חנוכה ווערן נתחנך אפילו עלטערע אידן! ווייל אפילו אן אלטער איד וואס איז שוין אלט אין עבודת ה' – ווערט נתחדש חנוכה! ער הייבט אָן נאכאמאל זיך מחנך זיין, ווייל ער איז פריש ווי א קליין קינד

>>> המשך בעמוד הבא

דרכי הצדיקים

לחיים אחר השיעור בירושלים ג' ואתחנן תשע"ט

סיפורי קודש בדרכם של רבותינו הק' זי"ע

- אחד מגודלי חסידי הרה"ק הרבי רבי אליעזר מדזיקוב זי"ע היה הגאון החסיד רבי אלעזר ראזען ז"ל, אשר היה מו"ץ בעיר ראזוואדוב ועי"ש זה היה מכונה 'רבי אלעזר מו"ץ'. מקור מוצאו היה מעיר אחת שהיה בעומק מדינת פולין שעל יד הגבול רוסלאנד שהיו מתגוררים בה הרבה מתנגדים, אבל הוא נמשך ברבות הימים לדרך החסידות ודבקה נפשו בהרה"ק הרר"א מדזיקוב, ואחר פטירתו היה מסתופף בצל בנו הרה"ק מראזוואדוב זי"ע.

פעם אחת שוחח הרה"ק הרר"א על כך שחסידים מושרשים בשורש נפש רבם, ולכן הן מקושרים אליו. ובשעת מעשה עמד שם רבי אלעזר מו"ץ, טפח הרה"ק הרר"א על כתפיו ואמר: 'דעם סמַארק האב איך פון טיף פולין אהער געשלעפט צו מיר וויל ער גיהערט צו מיין שורש הנפש' ('סמַארק' זה משכתיו אלי לכאן מעומק פולין משום שהוא שייך לשורש נפשי').

- רבי אלעזר מו"ץ היה ת"ח עצום, ויש כמה תשובות מאת הרה"ק מצאנז זי"ע בשו"ת דברי חיים אליו. והיה במיוחד בקי נפלא בתורתו של הנודע ביהודה.

פעם הגיע רבי אלעזר מו"ץ אל הרה"ק מצאנז בשעת קבלת קהל ובזמן שהציבור נכנסו אליו עם 'קוויטל'עך', וגם רבי אלעזר נכנס אצלו למסור לו 'קוויטל'. אבל כאשר נכנס לחדרו של הרה"ק מצאנז, התחיל הרה"ק להתפלפל עמו בדברי תורה, ונמשך פלפולם למשך זמן מה. כאשר ראה הגבאי כי ציבור גדול עומד וממתין בחוץ, ורבי אלעזר מתעכב בפנים הרבה זמן, ניגש הגבאי ודפק על הדלת וביקש כי יזדרז נא לפי שאנשים רבים ממתינים בחוץ. יצא הרה"ק מצאנז אל הגבאי וגער בו: 'דו גאלגאן! אז דער אייבערשטער איז מיר מזמין א אמת'ע תלמיד חכם אז איך זאל זיך קענען משתעשע זיין מיט אים אין דברי תורה, קומסטו דרייען א קאפ'! ('גאלגאן' שכמתוך אם הקב"ה מזמין לי תלמיד חכם אמיתי שאשתעשע עמו בדברי תורה, בא אתה לבלבל את מוחי'!) הרי כי הרה"ק מצאנז כינה את רבי אלעזר בתואר של 'אמת'ע תלמיד חכם'.

- רבי אלעזר מו"ץ היה רגיל לומר בדרך בדיחותא, כי הוא אינני מתיירא מן הדין בעולם האמת לפני בי"ד של מעלה. כי הנה תיכף אחר פטירתי יבא אלי המלאך 'דומה', ואני אבקש ממנו ליישב לי איזה סתירה בדברי הרמב"ם, והרי המלאך לא יֵדע מה להשיב לי, ובכן אני יאמר לו: 'מיט אן עם הארץ האב איך נישט קיין עסק' ('עם עמי הארץ אין אני רוצה להתעסק'), ואז יניחני המלאך לנפשי. וכאשר יביאוני אח"כ לפני הבי"ד של מעלה, גם כן איני מתיירא. כי היה מקובל מפי צדיקים אשר הנודע ביהודה יושב בבי"ד של מעלה, ובכן המשיך רבי אלעזר: אני יאמר לנודע ביהודה אשר אני היה תמיד מתייגע בספרו כל ימי, ולכן הוא מוכרח לעשות לי טובה. והדיבורים הללו היו שגורים על לשונו של רבי אלעזר.

ועל עבודא זו סיפר כ"ק רבינו מעשה פלא, אשר כמעט ולא סיפר דוגמת סיפור זה ועניינים הדומים אליו. וכה אמר, כי פעם אחת ישב אצל אביו כ"ק רבינו הזקן זי"ע אחר תפלת מעריב, והיה זה אחר פטירתו של רבי אלעזר מו"ץ. והתנמנם כ"ק רבינו הזקן לזמן קצר, ולפתע התעורר ברעדה ופתח ואמר: 'אלעזר איז געוועהן ביי מיר, האב איך אים געפרעגט: אלעזר! דו האסט דאך עפעס געדַרשנט? האט ער מיר גענטפערט: אזוי ווי איך האב געזאגט! אז מ'קען לערנען האקט מען זיך אדורך'! (אלעזר היה אצלי, אמרתי לו: אלעזר! הרי דרשת איזו דרשה כל ימיך? ענה לי: כמו שאמרתי! אם יודעים ללמוד עוברים את הכל!).

ישר 718.484.2189

<<< המשך מעמ' הקודם

ווארטן מיט געדולד, און ווען דער בית השלישי וועט קומען - וועט מען שוין זען אז עס האט זיך געלוינט צו ווארטן.

דער בית המקדש הפרטי פאדערט א געוואלדיגער 'ארך רוח'

יעדער איד בויעט א פרטיות'דיגער בית המקדש ביי זיך אין הארץ - וואו דער רבונו של עולם זאל שורה זיין. און פונקט ווי אויפן כלליות'דיגן בית המקדש דארף מען האבן א געוואלדיגן 'ארך רוח' - **אזוי דארף אויך א איד האבן א געוואלדיגן 'ארך רוח' צו זיין אייגענעם בית המקדש! ער טאר זיך נישט מייאש זיין פון זיין בית המקדש און טראכטן חס ושלום אז עס וועט שוין נישט געבויעט ווערן!** און טאמער א איד איז זיך יא מייאש פון זיין אייגענעם בית המקדש, קען מען דאס כמעט רופן ווי 'אביזרייהו' פון זיך מייאש זיין פונעם כלליות'דיגן בית המקדש! און עס איז דא א מורא'דיגע תביעה צו אים: "ווי מעגסטו זיך מייאש זיין פון דיין בית המקדש?! דו ביזט דאך באשאפן געווארן צו זיין א בית המקדש; ווי דער פסוק זאגט (שמות כה, ח): "וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם". איי, עס איז שוין דורכגעגאנגען אזא לאנגע צייט און דו זעסט נישט קיין פארשריט? נו, אויפן כלליות'דיגן בית המקדש איז שוין אויך דורכגעגאנגען א לאנגע צייט וואס מען זעט נישט קיין פארשריט! איז זיך דען כלל ישראל מייאש איין רגע פונעם בית המקדש?! זיכער נישט! "ואף על פי שיתמהמה עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבוא". נו, אויב אזוי זיי דו אויך בתוך כלל ישראל און זיי זיך נישט מייאש פון דיין אייגענעם בית המקדש!".

מעט מעט - יעדן טאג בלויז איין לעכטל מער

די נרות חנוכה - וועלכע איז ממשיך אויף אונז אן אור פונעם בית המקדש - איז אויסגעשטעלט אויף אן אויסשטעל פון 'ארך רוח', מען הייבט נישט אָן אויף איין רגע מיט אלע לעכט, נאר עס גייט שטאט און צוביסלעכווייז, דעם ערשטן טאג צינדט מען אָן איין לעכטל, דעם צווייטן טאג - נאך א לעכטל, און אזוי ווייטער - נאך א לעכטל און נאך א לעכטל, ביז מען וועט אנקומען צום שלימות. צו ווייזן, אז אזוי ארבעט א 'דבר שבקדושה', מען מוז האבן געדולד און ווארטן ביז מען קומט אָן צום שלימות.

מוסיף והולך - מען גייט צוריק צו דער התחלה און מען גייט ווייטער

אויך ווייזן די נרות חנוכה אויפן צווייטן ענין פון 'ארך רוח', אז מען הייבט יעדן טאג נאכאמאל פון אנפאנג! און **אפילו ווען מען האלט שוין ביים שלימות פון אכט לעכט, צינדן מען אָן נאכאמאל די ערשטע לעכט וואס מען האט שוין אנגעצינדן די ערשטע נאכט און מען גייט ווייטער.** דאס הייסט, נישט נאר מען איז מוסיף איין נר אויף די פריערדיגע נרות, נאר מען הייבט אָן נאכאמאל כאילו מען האט נאך קיינמאל נישט געצינדן קיין איין נר! מען איז אלעמאל ביי דער התחלה! 'חנוכה' איז פון לשון 'חינוך' - וואס דאס איז געווענליך א זאך וואס באלאנגט צו קליינע קינדער; ווי דער פסוק זאגט (משלי כב, ו): "חֲנֹךְ לַנַּעַר". אבער חנוכה ווערן נתחנך אפילו עלטערע אידן, ווייל אויך זקנים דארפן צינדן די נרות חנוכה. דאס הייסט, אז אפילו אן אלטער איד וואס איז שוין אלט אין עבודת ה' - ווערט נתחדש חנוכה! ער הייבט אָן נאכאמאל זיך מחנך זיין, ווייל ער איז פריש ווי א קליין קינד.

חנוכה שפירט מען אז עס לוינט זיך צו ווארטן אויפן אור פון משיח

חנוכה איז 'אורו של מלך המשיח' וואס וועט נתגלה ווערן צום סוף - נאך אלע מעברים פון גלות. דאס הייסט, אז **חנוכה גיבט אריין אין אונז - נאך יעצט זייענדיג אין גלות 'למטה מעשרה טפחים' - די הארה פון לעתיד, צו שפירן אז עס ווארט אויף אונז א גרויסער אור!** און דאס גיבט אונז שטארקייט און התחזקות דורכצוטראגן אלע שוועריקייטן וואס גייט דורך אויף אונז דורכאויס דעם גאנצן גלות. דער אויבערשטער זאל העלפן אז מען זאל זוכה זיין צום 'אורו של מלך המשיח' במהרה בימינו, אמן.

מערכת השיעורים
בארה"ב: 718.536.2347
בארה"ק: 072-3323310

כל הזכויות שמורות
למכון תולדות יהודה סטיטשין
אין להעתיק שום חלק מגליון זה בלי רשות המערכת

לקבל הגליון מדי שבוע במייל,
לסדר מוקד הפצה, ולתרומות:
gilyondoeihu@gmail.com - Tel. 718.438.0032 #3